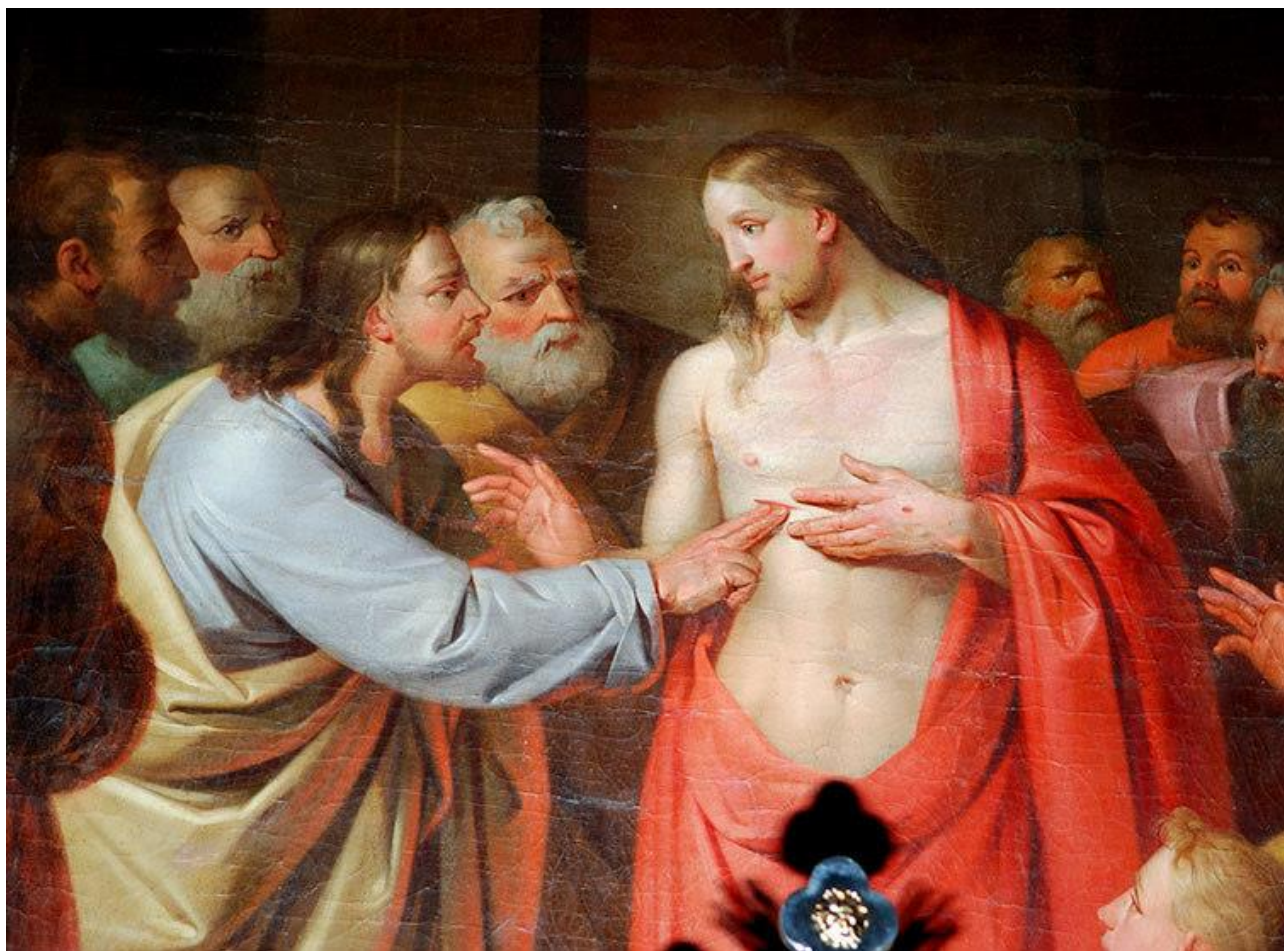

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 15/16 april 2023
Tweede zondag van Pasen.¹

'Zondag van de goddelijke barmhartigheid'
heet deze zondag tegenwoordig ook.
Wij leven van barmhartigheid.
Zonder vergeving, vrede, bevrijding van angst heeft een mens geen leven.

De leerlingen zitten angstig bij elkaar op de avond van Pasen, in een zelfopgelegde lockdown. "Uit vrees voor de joden". Die morgen hebben Petrus en Johannes het graf geopend, leeg aangetroffen. Alleen de doeken waarin Jezus was gewikkeld lagen er nog. Hij was bevrijd van de banden van de dood, de windselen waarin Hij gewikkeld was. Wat zouden de autoriteiten van het land, de tempel ervan vinden? De leerlingen waren zelf joden. Waarom waren zij angstig. Wellicht vooral voor zichzelf, hun schuldbewuste ziel.

De eerste kerkgemeenschap leefde in angst. De leerlingen waren erg tekortgeschoten. Zij hadden Jezus verlaten, ze waren op de vlucht geslagen, er was in hun midden verraad geweest, verloochening. Zij sluiten zich op in schuldgevoel en angst en gaven om zo te zeggen de joden buiten de schuld. Terwijl die eerste kerkgemeenschap beter de hand in eigen boezem kan steken.

¹ Handelingen 4, 32 - 35; 1 Johannes 5, 1-6; Johannes 20, 19 - 31

Hoe gaat Jezus om met ons menselijk tekort, onze angst voor eigen hachje.
“Vrede zij u”.

Dat is het eerste woord van de opgestane Heer op de dag van Pasen: Sjaloom.
Geen verwijten, geen boetepreek. “Vrede”.

Zo treedt Jezus ons menselijke tekortschieten en zondigen tegemoet.
Zondag van de goddelijke barmhartigheid.

De leerlingen ontvangen geen oordeel, maar zij krijgen te horen uit Jezus mond:
“Ontvangt de heilige Geest. Als gij iemand zonden vergeeft, dan zijn ze vergeven,
en als gij ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven”. Zoals Jezus is losgemaakt van de
banden van de dood en de leerlingen van hun schuld, zo moeten wij, zijn
kerkgemeenschap, de knopen helpen ontwarren, elkaar losmaken uit de banden
van verleden, schuld.

Eén leerling was er niet bij, Tomas. Hij staat daar voor ons. Want ook wij waren er
niet bij. We mogen wel dankbaar zijn voor Tomas, de man met de aarzeling, de
twijfel, de eerlijke, onderzoekende vragen. Wij hoeven niet meteen ja-knikkers te
zijn, gewenst gedrag vertonen, correcte woorden spreken. Wij mogen zoeken en
vragen en zelfs twijfelen. Jezus laat het toe. Hij is zeer kwetsbaar.

Zo kwetsbaar dat Hij aan Tomas zijn wonden laat zien. Wie durft dat: de wonden,
lichamelijk en innerlijk, die hij in zijn leven heeft opgelopen, te laten zien? Zien wij
er niet liever gezond, gaaf uit, de sporen van onze kwetsbaarheid, ziekte en
ouder-woorden zo goed mogelijk weggeschminkt?

Vandaag staat de verrezen Jezus met zijn gewonde lichaam voor zijn
kerkgemeenschap. De paaskaars beeldt het uit. Bij de zegening ervan aan het
begin van de Paaswake moet de priester de vijf zwarte wierookkorrels in de kaars
drijven. Bij alle glorie van de verrijzenis mogen wij zijn wonden niet vergeten.

Vrijdagmiddag vond de herdenking van de deportatie van joodse kinderen uit de
Bergstichting plaats, in 1943. Meer dan dertig joodse kinderen en hun begeleiders
uit Laren werden afgevoerd naar Auschwitz. Op enkelen na vonden allen de dood.

Bij de plechtige herdenking bij het Sint Janskerkhof sprak onder anderen een
jongen van ongeveer 15 jaar, leerling van de International School Laar en Berg,
waarvan de derde klas de herdenking perfect heeft verzorgd.

Zijn toespraak trof me als een schot in het hart.

De overige sprekers spraken goede woorden over verdraagzaamheid, gelijkheid,
vrede.

Deze verlegen jongen van 15 jaar vertelde zachtjes met toonloze stem, het verhaal
van zijn overgrootouders en hun generatie, die werden weggevoerd, gedood; over
zijn getraumatiseerde grootouders en ouders, de bijna volledig uitgroeide joodse
familie waarvan hij een jonge telg is. Dat stond hij, de wonden tonend van zijn
familie, zonder hoge, mooie woorden. ‘Dit is mijn geschonden familie, lichaam, volk,
geschiedenis.’

Zijn tengere, verlegen, kwetsbare gestalte en stem deden mij denken aan die andere zoon van het joodse volk.

Hij zegt ons vandaag: "Kom hier met uw vinger en bezie mijn handen. Steek uw hand uit en leg die in mijn zijde en wees niet langer ongelovig maar gelovig".

Tomas durft het.

Wat is zijn reactie op Jezus gewonde lichaam?

"Mijn Heer en mijn God"

Mijn moeder leerde mij vlak voor mijn eerste heilige Communie dat ik die woorden zachtjes moest zeggen in elke Mis, wanneer de priester de Hostie en de Kelk opheft na de consecratiewoorden.

Zo is God bij ons: in een als gebroken brood gewond lichaam, vergoten bloed.

Mogen wij de verrezen Heer herkennen en een kans geven zich aan ons te laten zien. In de wonden, de pijn, de angst van onze naasten en van onszelf. Dat wij door ons eerbiedig en geduldig luisteren en aanwezig zijn bij elkaar, bijzonder bij de gewonde mensen om ons heen, de wonden helpen helen en Jezus herkennen en eren als onze Heer en onze God. Amen.

pastoor Nico van der Peet